

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAL

General Marii Wittek

*A. Rydzka wst. t. 2009
oprac. 2015*

fot. (longo)

AK
4-4a

+ 1943

URBANIEC Zofia Jedynka

z d. Buttout - Andrzejkowiez

ps. "Rączka"

3880/Wsk

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

3880/484

URBANIEC Zofia Jadwiga
z d. Buttout - Andrzejkończ

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 -- relacja właściwa —

I/2 -- dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 -- Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację K. 3 s. 3

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 -- dot. rodziny relatora —

III/2 -- dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 -- dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 -- dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 -- Inne... —

IV. Korespondencja K. 1 s. 9

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

VI. Fotografie

II. Materiały uzupełniające relację

1. Informacje dotyczące Lofii Jadwigi Urbaniec z d. Buttont-Andrzejkowiez sporządzone przez córkę Marię Urbaniec-Dawnczaniez z Wrocławia (również wzmianki o Haliude Romanowej)

mps oryg. K.2 S.1-2

2. Urbaniec Lofia Jadwiga, informacje „Wigizowanie Pamięci”
Sporządzona przez córkę Marię i syna Andrzeja, w dniu 25 XI 2010r.

mps. wydruk Korp. K.1.S.3

11/1

Maria Urbaniec – Downarowicz – *Kadetka*

53-120 Wrocław

Zgodnie z obietnicą przekazaną Wielce Szanownej Pani General przesłałam garść informacji dotyczących mojej Matki Zofii Jadwigi Urbaniec, również o mojej wojennej Cioci Halinie Romanowej i informację o łączniczce Ewie Lubeckiej.

Zofia Jadwiga Urbaniec z d. Buttowt-Andrzejkowicz, pseudonim „Rączka”, urodzona 30 września 1902r. w Poddębcach na Wołyniu. Rodzice: Tadeusz Andrzejkowicz i Czesława Kociejowska. Ostatni adres: Warszawa, al. Niepodległości 132 m30. W latach 1918 -1920 była kurierką w POW. Odznaczona Krzyżem Niepodległości i Krzyżem POW. Żona Jana Urbańca, legionisty, konsula RP na Węgrzech w Ungwarze. Od 1940 w konspiracji w ZWZ, od 1941 była łączniczką komendanta Obwodu Śródmieście, następnie Okregu Warszawa, mjr. Konstantego Kułagowskiego („Rabin”, „Zbrozek”, „Reżyser”). 13 sierpnia 1942r. zostaje aresztowana w swoim mieszkaniu, w obecności syna Andrzeja lat 18 i córki Marii lat 15. Andrzej leżał chory na płuca. Pomagał Mamie utrzymać rodzinę. Był inkasentem zakładów Energetycznych i w zimie nabawił się choroby. Właśnie leżał na tapczanie, w którym ukryta była broń. Moi bracia Andrzej i Maciej (lat 17) byli kadetami. Maćka nie było w domu i został w porę uprzedzony przez dozorcę. Mama została aresztowana i zabrana na Pawiak. Szukano Karola Trojanowskiego, który czasem u nas się ukrywał. 13 listopada 1942r. Mama została przywieziona transportem do KL. Auschwitz-Birkenau. W obozie oznaczona była jako więźniarka Polka Polityczna (P.Pole) numerem 24481. Ani podczas przesłuchań na Pawiaku, ani w Oświęcimiu nikogo nie wydała. Zmarła na tyfus dnia 14.02 1943r. w Oświęcimiu. Kiedy jej siostrzenica Hanna Piechowska znalazła się w Oświęcimiu wywieziona w pierwszych dniach Powstania, zapytała stare stażem więźniarki, o swoją Ciocię. Dowiedziała się, że Zofia Urbaniec cieszyła się szczególnym uznaniem więźniarek. W kolejnych dniach Hanna doznała szczególnej opieki od doświadczonych koleżanek, które pomogły jej przetrwać pobyt w obozie.

Teraz chce napisać parę słów o pani Halinie Romanowej, z domu Bańkowskiej, ps. Tola, uzupełniając jej życiorys, do Słownika biograficznego Kobiet Odznaczonych Orderem Wojskowym Virtuti Militari.

Przed wojną rodzina państwa Romanów mieszkała w Komorowie, gdzie była Szkoła Podchorążych Piechoty. Mjr. Kazimierz Roman był w niej wykładowcą. Wiem, że w czasie wojny znalazł się w Anglii, gdzie zaraz po wojnie zmarł w czasie zabiegu – usuwania migdałków. Nie zdążył wrócić do kraju.

Z panią Haliną zetknął mnie los. Mieszkałam przy al. Niepodległości 132, tam w 1941r. zamieszkała pani Romanowa z córką Aliną ur. w 1924r. i synem Jerzym ur. w 1926r. Szybko zaprzyjaźniłam się z dziećmi p. Romanowej. Moi bracia razem byli w Oddziale Kadeckim. Ja uczęszczałam na kursy łączności prowadzone przez Alinę. Była drużynową w Szarych Szeregach na Pradze. Przeżyła Powstanie. W 1946 roku zmarła, miała wadę serca.

Jerzy Roman aresztowany w czasie ulicznej łapanki - jako zakładnik, został rozstrzelany dnia 11 grudnia 1943 r. Pani Romanowa okazała nam wiele serca po aresztowaniu naszej Matki i w momencie, kiedy źle układały się nam stosunki z rodziną z powodu udziału w konspiracji zaopiekowała się nami jak własnymi dziećmi. Zamieszkaliśmy u niej w styczniu 1944r. przy ul. Zielnej 28.

Po Powstaniu, kiedy chorowałam na zapalenie stawów zaopiekowała się mną.

Znałam cztery siostry pani Romanowej: Wandę, Barbarę Bańkowską, która w czasie Powstania była w patrolu minerek, Danutę i Janinę. Wszystkie przeżyły wojnę. Mam wobec pani Haliny Romanowej wielki dług wdzięczności i cieszę się, że mogę uzupełnić Jej życiorys.

Mam jeszcze informację od Anny Huskowskiej, sanitariuszki z Żoliborza. 3 sierpnia 1944r. przy akcji przebijania się żołnierzy z Kampinosu na Żoliborz, w czasie walk zginęła Ewa Lubecka ur. 1924r., córka dyrektorki gimnazjum im. Aleksandry Piłsudskiej w Warszawie.

*z wyrazami szacunku
Marta Kowarowicz
z dr. Urbaniec*

URBANIEC Zofia Jadwiga

Zofia Jadwiga Urbaniec z d. Buttowt-Andrzejkowicz urodzona 30 września 1902r. w Poddębcach na Wołyniu.

Córka Tadeusza i Czesławy Kociejowskiej.

Młode lata spędziła w Żytomierzu, gdzie w latach 1918 - 1920 pełniła funkcję kurierki w Polskiej Organizacji Wojskowej /POW/. Przechodziła wiele razy przez front. Odznaczona Krzyżem Niepodległości.

W 1922r. wyszła za mąż za Jana Urbańca też żołnierza POW, który w czasie pokoju był urzędnikiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Wojna zastała Go na placówce na Węgrzech. Zmarł w Bejrucie w 1949r. Od 1936r. rodzina Urbańców mieszkała w Warszawie. Zofia Jadwiga już w 1939r rozpoczęła działalność konspiracyjną. W październiku 1939 znalazła się wraz dziećmi we Lwowie, gdzie spotkała się ze swoją siostrą Władysławą Piechowską, czynną działaczką konspiracyjną. Władysława była poszukiwana przez NKWD i ukrywała się, często zmieniając miejsce zamieszkania.

Zaraz po spotkaniu, obie siostry postanowiły, że mieszkanie Zofii Jadwigi przy ul. Kadeckiej, będzie punktem kontaktowym, w którym Władysława będzie spotykała się z różnymi działaczami podziemnymi.

Przychodził tam m.in. Karol Trojanowski ps. Radwan oficer przedwojennego wywiadu, mjr. Dobrowolski, gen. Mieczysław Boruta Spiechowicz, płk Sokołowski, Jan Mazurkiewicz ps. Zagłoba, Radosław i wielu innych, których wojenne losy rzuciły na nasze ziemie wschodnie. Konspiratorzy często przychodzili w porze obiadowej, więc Zofia Jadwiga dzieliła się z nimi skromnymi posiłkami, które sama przyrządzała. Czasem ktoś nocował.

Po powrocie przez „zieloną granicę”, w lutym 1940r do Warszawy, wstąpiła w szeregi ZWZ-AK. Była łączniczką dowódcy Śródmieścia płk. Konstantego Kulagowskiego. 14 sierpnia 1942r została aresztowana w mieszkaniu przy al. Niepodległości 132 i zabrana na Pawiak. Nie wydała nikogo. Wywieziona 13 listopada 1942r. jako więzień polityczny do Oświęcimia nr. obozowy 24481, tam zginęła 14 lutego 1943r. Osierociła troje dzieci, które też były żołnierzami AK.

informacja : córka Maria i syn Andrzej w dn. 25.11.2010 r.

[POWRÓT NA STRONĘ "Więźniowie Pawiaka"](#)

iv Korespondencja

List Donaty Kroup, sekretarki prof. Elżbiety Zawackiej, Toruń 2.VII.2008
do Meni Downarowicz, Ednotel (podziękowanie za przystanie do informacji
o śp. Matce Zofii Urbawiec) mps Kopia k.t. s.1

l. dz. 1219/ E2/08

Gen. prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 136 m 26
tel. 056 / 65 17 344
e-mail: zawacka@wp.pl

Toruń 2 VII 2008 r.

Pani Maria Downarowicz

ul

53-120 Wrocław

kopie

Szanowna Pani,

W imieniu Pani Profesor, która niezbyt dobrze się czuje, dziękuję za przesłane przez Panią informacje o Pani śp. Matce Zofii Urbaniec z d. Buttowt-Andrzejkiewicz (i za jej fotografię), o Halinie Romanowej odznaczonej VM oraz o poległej Ewie Lubeckiej. Dane te przekazałyśmy do naszego Archiwum Wojennej Służby Kobiet. Jesteśmy wdzięczne za pomoc we wzbogacaniu naszych zbiorów. Jeżeli posiada pani jeszcze jakieś informacje o innych żołnierzach-kobietach to prosimy o przesłanie do nas.

Załączam serdeczne pozdrowienia

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp

Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

T. 3880/484

AK
W-va

URBANEK Zofia Jędrzyca

2 d. Buttowt - Andrzejkomez

ps. "Rogozka"

(V) wypisy ze źródeł
nazwiskowe karty informacyjne

2

OT. 3880/WSK

AK

+ URBAMEC - Dobrowolniec Młodzi

W-10

ps. Ręcznik

W latach 1918 - 1920 była krawcową POW

Od 1940 r. w konspiracji w ZWZ, a od 1941 była
regimentową komendantką Obw. Śródmieście west. Okr. W-10

13 VIII 1942 została aresztowana. 13 IX 1942 przewieziona do
KL Auschwitz - Birkenau. Nr. 25481. Zmarła na tyfus
dzw. 14 II 1943 w Oświęcimiu

zob. T. 3880/WSK, akt.

A. Rajl 2015

T. 3880/WSK

AK
W-wa

^r
LIBBANIIEC Zofia Jadwiga
2 d. Buttowt - Andzejkowiez
ps "Rogaska"

vi. Fotografie

1. Zdj. portetowe - psczowlcowe, 1836r.
oryg., (8,5 x 13) szt. 1

L. Świtajka 2015v.

1. WSK - Jeseli osobowe

2. T. 3880/WSK

3. oryg. 8.5 x 13

4.

5. URBANIEC Zofia

Jadwiga

2 d. Buttont - Andrii Kowion

Ps. Pogoda⁴

6. 1936r.

7. brala publik.

8. Uwagi: Opis ma odnowic¹⁰⁴⁵

fotoogr.

Zofia Jadwiga Urbaniec

1936r.

Zofia-Jadwiga Kobaniec

1936r.

URBANIEC Zofia Jadwiga

